

KoguKonnad

Eesti Ökokogukondade Ühenduse infokiri. Jaanuar-veebruar 2010 Nr 1

Sissejuhatus: miks üldse KoguKonnad?

Tervitus kõigile!

Nii palju on kirjutada, et ei teagi, kas kõik mahub ühte „KoguKonnad“ numbrisse ära. Selge on see, et jagada tuleb ja praegu on nii palju juba jagada, et ajab üle ääre. Igaljuhul, mis siis ikka. Teie ees on esimene „KoguKonnad“ number, täpsemalt veebruarinumber. Ja kõik on teretulnud panustama järgmistesse numbritesse, jagama oma ökokogemusi. Kirjutage vaid kadri@kogukonnad.ee ja me oleme kõik teie jaoks olemas.

Kui kellelgi meist endist siin toimetuses ja ka teie endi keskel kahe silma vahele jääb, mis toimub, olge palun lahked ja tuletage meelde, et ühest või teisest üritusest, inimesest või sündmusest oleks oluline kirjutada.

Kõike ei jõua ka allakirjutanud ise kirjutada ja seetõttu olemegi kõik me koos kui üks naine ja mees teretulnud oma üritustest pajatama. Õigupoolest olemegi kõik koos kirjutajad ja jagajad ning „KoguKonnad“ eksisteerib ainult ja ainult meie kõigi endi jaoks! Nii, et näpud pihku, nagu virtuaalajastul kombeks ja kirjutama kõigest, mis südamel ja kogukonnas toimumas, eks! Ja head kogukonnastumist meile!

Hääga ja kõiki tervistades,

„KoguKonnad“ toimetus

Kadri Allikmäe, Erkki Peetsalu, Ele Koppel, Katrin Lipp, Kadri Valk, Katrin Lumberg, Marit Otsing, Ave Oit, Toomas Trapido, Allan Kokkota ja Nara Petrovič (Sloveenia).

Suur suur aitäh kõigile!!!

Sisukord

- **Sissejuhatus: miks üldse KoguKonnad?**
 - [Avatud Eesti Fond rahastab Eesti Ökokogukondade Ühendust](#)
 - [Bioneer toetab Eesti Ökokogukondade Ühendust infojagamisel](#)
 - [Sven ja Allan Venemaale ja ka sealt tagasi](#)
 - [Sloveenia ökod Eestis](#)
 - [Gaia Haridus on täiega käima läinud](#)
 - [Ave ja Toomas käisid Kopenhaagenis](#)
 - [Kadri läheb Sieben Lindenisse](#)
 - [Järgmine Euroopa ökode kogunemine toimub Damanhuris, Itaalias](#)
 - [Alternatiivpedagoogika kursused Järnas](#)
 - [Rahvusvaheline permakultuuri kohtumine Eestis](#)
 - [Eesti Ökokogukondade Ühenduse talvine kokkusaamine](#)
 - [Põhjamaade ökokogukondade kokkutulek Eestis!!!](#)
 - [Suvine Eesti Ökokogukondade Kokkutulek](#)
 - [Listidega liitumine](#)

- **Uudised**
- **Gaia Haridus: Ele Koppel**
- **Rosma haridusseltsist: Kogukondlikust haridusest. Erkki Peetsalu**
- **MTÜ Tegudeks: Katrin Lumberg**
- **Tähelapsed: Kadri Valk Püramiidikülast**
- **Kogukonna mudel: Sööme Ära: Marit Otsing**
- **Üks kogukonn: Välismaa tegelane: Nara Sloveeniast**
- **Uudiseid üle ilma: Ave ja Toomas Kopenhaagenist**

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

Uudised

Siin on kirjas kõik head uudised.

Avatud Eesti Fond rahastab Eesti Ökokogukondade Ühendust

Eelmise aasta viimases veerandis tabas meid rõõmus uudis, et Avatud Eesti Fond on rahastanud Eesti Ökokogukondade Ühenduse projekti „Eesti Ökokogukondade Ühenduse sise- ja väliskommunikatsiooni tõhustamine ning Gaia Haridusprogrammi väljatöötamine“.

Selle nimel on käinud juba palju vaeva. Väga palju oleme töötanud Gaia Haridusega ning kommunikatsiooni tõhustamise osas on Kadri koondanud kokku erinevaid inimesi erinevatest kogukondadest ja lisanud meie listi, lisaks kodulehekülje värskendamise käsile võtnud. Käesolev „KoguKonnad“ on ka meie pika ja põhjaliku ühistöö tulemus. Aitäh kõigile, kes on panustanud!

Kokkuvõttes ongi selle projekti eesmärk on tõhustada meie omavahelist sisekommunikatsiooni ning väliskommunikatsiooni kõigi huvitatutega ning kaasata organisatsiooni tegevusse meid kõiki 😊. St, et kõikvõimalik osalemine kõiges on väga teretulnud.

Tere tulemast osalema ja panustama:

- „KoguKonnad“ ajalehe kolleegiumi: mõtleme koos, millest ja kuidas kirjutada, kuidas oma tegevust laiendada ja kogukondi Eestis paremini kokku tuua!
- Otsime ka listihaldurit: teated@kogukonnad.ee listile!
- Otsime ka veebihaldurit (Joomla põhine). www.kogukonnad.ee administreerimine, strateegilised visioonid ja kaunid visuaalid väga teretulnud!
- Otsime ka kõiki kujundajaid, kes oleksid valmis panustama ökokogukondade ühenduse kõikvõimalike tulevaste publikatsioonide kujundusse!
- Üritused: Kõik on teretulnud Põhjamaade ökokogukondade kokkutuleku korraldamistiimi, samuti suvise Eesti ökokogukondade kokkutuleku orgunnitiimi!

Kokkutulekute ja ürituste tiimis osalemiseks andke märku Avele ave@kogukonnad.ee
Ajalehe ja veebinduse teemas osalemiseks andke märku Kadriale kadri@kogukonnad.ee

Selle projekti teine eesmärk on välja kujundada EÖÜ esimene avalik teenus „Gaia Haridusprogramm“ ehk vastava rahvusvahelise programmi „Gaia Education“ Eesti oludele sobiv versioon (www.gaiameducation.org). Seda oleme ka alates eelmisest kevadest rohkem või vähem 30 inimese ringis leiutanud. Ühtlasi oleme seda ka praktiseerinud: nt Rocca al Mare koolis. Meil oli seal 6 nädalane kursus, mis lõpeb 10. Veebruaril Esnal.

Gaia Hariduse projektijuht on Ele Koppel, kelle saab kätte aadressilt ele@kogukonnad.ee Kõik on teretulnud Gaia Hariduse edasises väljatöötamises osalema ja ka järgmisele Gaia Hariduse teemalisele kohtumisele: 19.-21. Märtsil! Info ele@kogukonnad.ee.

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

Gaia haridusest on Ele kirjutanud ka selles „Kogukonnad“ numbris. Vt lähemalt: http://www.kogukonnad.ee/index.php?option=com_content&view=article&id=67&Itemid=71
Samuti kirjutame tagasivaatavalt RAMkooli valikkursusest järgmises „Kogukonnad“ numbris.

Projekti ja projekti eelarvega saab hetkel tutvuda lähemalt: <http://kadri.offline.ee/kogukonnad>
See kolib ka meie koduleheküljele!

Kes on huviline liituma teated@kogukonnad.ee listiga tutvuge infoga allpool.
Kes soovib ka tutvavatele infot jagada, palun saatke „Kogukonnad“ numbrit julgelt edasi oma sõpradele.

Bioneer.ee toetab Eesti Ökokogukondade Ühendust infojagamisel

Hea uudis on see, et lisaks Avatud Eesti Fondile, kes läbi Vabaühendust Fondi toetab meie tegevust rahaliselt, toetab kuulus ökoloogilise eluviisi portaali Bioneer.ee Eesti Ökokogukondade Ühendust infojagamisel. Bioneer.ee avab meie uudiste kajastamiseks oma rubriigi „Ökokogukonnad“, kus ka meie infokiri pidevalt saadaval on. Siis jõuab info ka inimesteni, kes pole veel kogu infoga kursis ning saate ka tutvavatele vabalt viidata, kus meie uudised asuvad (ehk siis aadressil www.bioneer.ee). Toimetamisel on ka meie kodulehekülge www.kogukonnad.ee, kuid avaliku tähelepanu kasvu sooviga levitagem julgelt Bioneeride aadressi).

Omalt poolt toetame Bioneeride siis lugejate arvu kasvuga. Et hoida seda võrdväärset tasemel nt jaanuariga, mil Bioneer.ee portaali külastas 21 000 unikaalset kasutajat.

Sven ja Allan Venemaale

Sven Aluste Esnalt ja Allan Kokkota Natuurehitusest külastasid veebruari algul (4-7.02) Venemaa Kogukondade kokkutulekut Kovchegi ökokülas. Vt Kovcheg'i küla kohta lähemalt: http://www.eco-kovcheg.ru/index_en.html

Täpsemad uudised ja kindlasti ka pildid juba järgmises „Kogukonnad“ numbris.

Sloveenia ökod Eestis

Seoses maailma prügikoristamise konverentsiga „Let's Do It World“ käisid 22.-26. Jaanuaril Eestis inimesed Sloveeniast, Portugalist, Rumeeniast, Lätist ja Leedust, kes kavatsevad 2010 aastal oma riigid sarnaselt Eesti Teeme Ära 2008-le puhtaks koristada. Toimus äge konverents, kus kõik siinamaani koristanud riigid jagasid oma kogemust. Eesti, Läti ja Leedu on siin eeskujuks. Teised riigid

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

on tulekul. Laupäeval konverentsipäeval oli huvitav see, et samal ajal toimus New Delhis ka koristamise pilootprojekt.

Kel algatuste vastu rohkem huvi, vaadake www.letsdoitworld.org (20. Märtsi koristab oma riiki Portugal.Kodulehekül: <http://limparportugal.ning.com/>; 17. Aprillil koristab oma riiki Sloveenia www.ocistimo.si ka Eestist on plaanis saata sinna üks väike koristusdelegatsioon. Huvi korral kirjutage tonis@farwell.ee).

Ka India pealinn New Delhi on algatusega liitunud. Vt rohkem www.letsdoitdelhi.org) Nad on juba pilootprojekti teinud. Lisaks on enda huvist märku andnud mitmed portugali keelseid suurriigid maailmas ☺ Samuti huvi koristada näidanud üles Amma ashram Indias (Amma – Sri Mata Amritanandamayi Devi, India jumalaema kehastus, pühak, kes kallistab)

Vaata kõikide riikide saite, kes koristavad: <http://www.letsdoitworld.org/lets-do-it/countries>

Sellega seoses oli siin nii umbes 10 sloveenia ökoimeest, kellega külastasime ka Lilleoru kogukonda. Samuti käisime Esnal Sveni ja Hele juures ning kabelis. Oleksime võinud käia ka Vodja koolis aga aega jäi väheseks. Kinnitust saime aga sellele, et taolisi kohtumisi võiks toimuda veel ja veel! Taolisest rahvusvahelisest jagamisest õpib väga palju. Esmaspäeval pärast reisi ümber Eesti sõime ka Riinu Lepa juures Kalamajas ökosuppi ning Nara jutustas oma Kopenhaageni-kogemusest ning nägemusest, mida inimkond võiks muuta, et asjad muutuksid. Mis on see kriis, mida ikkagi kogeme. Loe ka intervjuud Naraga käes olevast Kogukonnad numbrist.

Gaia Haridus on täiega käima läinud

Mis on Gaia Haridus? Gaia tähendab Maa-ema. Aga Gaia Haridus? Otsetõlkes Maa-ema haridust. Haridusprogrammi, mille läbi saame leida ja omavahel edasi anda Maaemaga paremas kontaktis olemise võimalusi.

Põhimõtteliselt on tegemist rahvusvahelise öko-koolitusprogrammi Gaia Education Eesti rakukesega, mida väga Eesti Ökokogukondade Ühendusega soovisime luua.

Eelmisel kevadel sai kokku hulk inimesi, kes tundsid Eesti Ökokogukondade Ühendusest, et väga hea oleks anda edasi oma laialdasi ja haruldasi kogemusi ökokogukondadest, ökoeluvuist ja koolitada ka teisi samamoodi mõtlema (lisaks omavahel ka iseendale). Kes polnud veel ökokoolitaja, on selleks ilmselt nüüdseks juba arenenud.

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

Oleme suurema grupiga kohtunud kahel nädalavahetusel Esnal, ühel korral Crystal Ra juures Tallinnas, iga töögrupp (sotsiaalne, majanduslik, ökoloogiline ja sotsiaalne) on veel omakorda teinud tööd sektiioonides. Meile on avanenud mitmed võimalused tutvustada GaiaHaridust 2010 aastal ka erinevates Eesti haridusasutustes. Hetkel anname juba ligi 15 Eesti Ökokogukonna Ühenduse inimesega 6-nädalast valikkursust Tallinnas Rocca al Mare koolis 31-le keskkooliõpilasele. Selles Kogukonna numbris kirjutab ka Gaia Hariduse projektijuht Ele Koppel oma hetkekogemustest Gaiaga. Veebruari Kogukonnad numbris juba täpsematest kogemustest RAMkoolis. Samuti edasistest tegemistest!!! Järgmine kohtumine Gaia seltskonnaga, kuhu kõik uued ja vanad pead ja südamed on oodatud toimub 19-21. Märtsil ja seda samuti ilmselt Esna mõisas, mis paljudele juba tuttav koht! Mitmed organisatsioonid ja algatused on avaldanud soovi teha meiega koostööd.

Kel on huvi, meil on tekkinud ka oma list. Listiga saab liituda aadressil:

<http://groups.google.com/group/gaiaharidus/> On olemas ka Skype chat. Andke märku nt Elele ele@kogukonnad.ee või skype'is: nipitiri777

Ave ja Toomas käisid Kopenhaagenis

Detsembris toimus Kopenhaagenis suur kliimakonverents, mille tulemustest on kirjutatud nii ja naapidi. Käesolevas kogukonna numbris annavad Katrin Lipule (Bioneer.ee) intervjuu ka EÖÜ inimesed Ave ja Toomas, kes ise asja kohapeal kaemas käisid. Samuti käisid Kopenhaagenis Ingvar Villido Lilleorust ning Nele Töniste (meie permakultuuri spets). Euroopa Ökokogukondade Ühendus GEN Europe oli Christiania linnaossa selleks puhuks koos viie teise keskkonnaorganisatsiooniga püsti pannud kahepäevase festivali, kus leidis nii muusikat, workshoppe, loenguid, rituaale kui ka sauna. Vaata lähemalt: Climate Bottom Meeting: <http://www.climatebottom.dk/en/>

Loe ka Ave ja Toomasega intervjuud käesolevast Kogukonna numbrist ning Bioneerist aadressil:

<http://www.bioneer.ee/bioneer/intervjuu/aid-7023/Kopenhaagen-%C3%BCChendas-%C3%BCksikisiku-tasandil>

Kadri läheb Saksamaale Sieben Lindenisse

Ei suuda jätta jagamata, et õnnestus saada stipendium Sieben Lindeni ökokülasse Kosha Anja Jouberti (GENi president) kursusele „Beyond you and me“. Sieben Lindeni (Seitsme pärna) ökokogukonnas toimus 2008. aastal ka Euroopa Ökokogukondade kokkutulek, kust osales Eestis tervelt 14 inimeseline delegatsioon. Üldse on kuidagi palju meid ökokogukondade kokkutulekutel osalenud võrreldes teiste riikidega 😊

Ajalole „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

Konkreetne kursus räägib ökokülade sotsiaalsest aspektist ning käsitleb järgnevaid teemasid: kogukond ja vastutus, kogukond ja sotsiaalsus, kuidas luua kogukondi ja mis hoiab neid koos. Jagan kindlasti tulemusi ja õpitut pärast avatud seminari vormis ja annan edasi kõigis võimalikes ja võimatutes kanalites kirjalikult, kohtumispõhiselt ja suuliselt! Kursus toimub veebruari lõpus.

Vt selle ökoküla kohta lähemalt: <http://www.siebenlinden.de/>

Loe Kosha jt kirjutatud raamatut ökokülade sotsiaalse aspekti kohta:

<http://www.gaiamedia.org/docs/Beyond%20You%20&%20Me%20Ebook.pdf> (tasuta!)

Järgmine Euroopa ökode kogunemine toimub Damanhuris, Itaalias

Järgmine Euroopa ökokogukondade kokkutulek toimub Damanhuri kogukonnas Põhja-Itaalias.

Damanhuri elab ligi 1000 inimest 20-listes kogukondades. Neid ühendab ühine väärtussüsteem ja mitmed ökoloogilised projektid. Lisaks on neil väga huvitav „õppimine läbi reisimise“ haridussüsteem ja käsitsi mäe sisse kaevatud templid, mis toimivad inimkonna ajaloo ja oleviku visuaalse entsüklopeediana. Vt rohkem

Damanhuri kohta: www.damanhur.info ja www.thetemples.org (templite kohta)

Euroopa ökokogukondade kokkutulek toimub 6.-11. juulil. Loe rohkem:

<http://gen.bernedo.de/typo3/index.php?id=24> Kindlasti on võimalik veel toetusi taotleda, kuna seekord on osalustasu eriti kirves. Osad taotlesid Grundtvigi stipendiumi ja jäägem siis ootama pöidlal peos, et meil õnnestub kellelgi sinna saada.

Vt eelmise aasta ökokogukondade kokkutuleku pilte Soomest, Keuruu ökokogukonnast:

<http://photos.gen-europe.org/main.php> ja youtube'i intervjuu Koshaga (GENi president):

http://www.gen-europe.org/announcements/interview_kosha.html

Eestist osales 11 inimest, Sven, Allan, Toomas, Nele, Ave, Kadri, Aale-Triinu jne. Pärast seda käis ka Itaalia Damanhuri kogukonna esindaja Macaco Tallinnas taimemuusikat tegemas. St, et Macaco laulis koos taimedega, mis olid ühendatud erilise seadmega, mis võimaldas inimkõrval ka kuulda, kuidas taim reageerib inimese lauluhäälele. Vt pilte:

<http://www.facebook.com/kadri.allikmae?ref=profile#!/album.php?aid=2057661&id=132701145&page=3>

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

Alternatiivpedagoogika kursused Järnas

Järna ökokogukonnas ja antroposoofilises keskus Rootsis, kuhu on Põhjamaades kogunenud kogu Rudolf Steineri alternatiivpedagoogika koolis, meditsiinis, elumajades, toidus ja elusalgasid uued alternatiivpedagoogika kursused, mis kestavad kokku 3 aastat aga osaleda saab ka osade kaupa. Tegemist ei ole väga kalli, küll aga sisulise kursusega. Suvel toimub kursus tervelt nädal aega ning ka Eestist on osalemas mitmeid inimesi. On palju ka neid, kes on juba osalenud ning kellelt võib nõu küsida. Vt lähemalt Järna kohta: <http://www.antroposofi.info/jaerna/>).

Kursus toimub Järnas Solviki koolis, mis on väga eriline koht ja kuhu paljud eestlased (viimati nt Triin ja Evelin, viimase blogi saab lugeda siit:) on kolinud oma peredega paremat haridust saama. Järna ümbrusesse on tekkinud lausa väike eestlaste kogukond.

Kooli kohta üks rootsikeelne link (Aga annab üldpildi ette): <http://www.solvikskolan.se/>

Kohapeal saab täita avalduse aga hea oleks endast enne märku anda. Magamine põrandal, hea oleks midagi süüa kaasa võtta, kuna soojad toidud on reedel ja laupäeval vaid. Erki Kaikkonen (erkika@gmail.com), kes on ka Järnas käinud, ütleb, et kogu lõbu läheb koos laevapiletitega maksma umbes 2200 krooni, kui saada odavad laevapiletid. Ja eestlaste kaudu, kes lähevad on kindlasti võimalik ka häid ja odavaid diile välja rääkida. Erkki Peetsalu käis eelmisel korral kohal ja omab ka kontakte (erkki@maailmad.ee). Kursuse osalemistasu

nädalalõpu kursuse korral on ca 1000 SEK, toidu eest lisaks 450 SEK. Kolme aasta kursuse hind on 5000 SEK/aastas + toitlustus. Personaalsed kokkulepped võimalikud. On ka juhtumeid, kus eestlased on saanud seal osalemiseks toetust Põhjamaade Ministrite Nõukogust. Vt lähemalt: www.norden.ee . Õpetajad: Pär, Merete, Sinikka. Väga kihvt naine Iris osaleb suvekursusel. Kel huvi veel osalejate kohta infot saada, kirjutage!

Intuitiivpedagoogika kursuse kuupäevad aastal 2010:

- 1. – 4. Aprill 2010. Neljapäev kell 18.00 – Pühapäev kell 14.00
- 12.- 18. Juuli 2010. Esmaspäev kell 18:00 – Pühapäev kell 14:00
- 28. – 31. Oktoober 2010. Algas neljapäeval kell 18:00, lõpp pühapäeval kell 14.00

Kontaktid:

Kristiina Rainio 0707 401 709

Niklas Ågren 0762 332 439, paxpuppet@hotmail.com

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

Rahvusvaheline permakultuuri kohtumine Eestis

Märtsi alguses tuleb Eestis esimene suurem permakultuuri sündmus. Rohkem infot Allan Kokkotalt allan.kokkota@mail.ee ja Eva Ladvalt eva.ladva@gmail.com

Allan kirjutab

Tere, 3-7.märtsini toimub Tallinnas permakultuuri arendamise teemaline koosolek. Osalevad 8 noorteorganisatsiooni esindajad Eestist, Lätist, Leedust, Horvaatiast, Bulgaariast, Bosniast, Makedooniast ja Kreekast. Kokku 16 inimest.

Koosoleku põhiteemaks on suurema permakultuuri teemalise noorsoovahetuse korraldamine ja projektitaotluse kirjutamine. Algne idee oli, et teha permakultuuri noortevahetuse projekt sel suvel paralleelselt GEN aastakoosolekuga Damanhuris (Euroopa ökokogukondade Ühenduse suvine kokkutulek), aga itaallased ei öelnud oma väga selget "ei", kuid arvasid, et nad ei suuda nii palju noori(ca 60) oma külla ära mahutada lisaks tavaosalejatele.

Tõenäoliselt arutame, kuidas permakultuuri üldsusele tutvustada ja kuidas luua perma-noortevõrgustikku. Kui teie hulgas on koosolekust osavõtuhuvilisi, palun teatage, olete oodatud "permaprojekti"!

Eestipoolne korraldaja on Eesti Noorte Looduskaitse Ühing ja projekti toetab SA Arhimedes Euroopa Noored Eesti büroo.

Kontakt:

Allan Kokkota
Allan.kokkota@mail.ee
 56 485 778

Eesti Ökokogukondade Ühenduse talvine kokkusaamine

Ave kirjutab: 20.-21. märtsil, Esna mõisas. Eesti Ökokogukondade Ühenduse talvine kokkusaamine Oleme juba mitut aastat korraldanud ühenduse talvist kokkusaamist, lisaks suvisele suuremale kokkutulekule. See on olnud hea aeg koos mõtisklemiseks, muljetamiseks, reisipiltide näitamiseks, kokkuvõtete ja plaanide tegemiseks. Sel aastal on talvine kokkusaamine lükkunud uuele aastale ja kavas märtsikuus. Keskendumine Gaia Haridusele ehk ökokoolitustele Eestis!

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

Põhjamaade ökokogukondade kokkutulek Eestis!!!

17.-18. aprillil, koht lahtine. Läänemere Ökokogukondade Ühenduse asutamine. Eelmisel suvel GEN-Europe'i üldassambleel Soomes, Keuruu kogukonnas tekkis Läänemere ümbrusest olnud osalejatega hea kontakt ja mõtted Läänemere regiooni ühenduse asutamiseks. Pidasime maha ühed alustavad mõttetalgud, mille lõpetuseks kõigile tundus, et selle asja üle on vaja veel nõu pidada ja enamusele paistis sobivat Eestis kokku saada. Niisiis, kavatsame külalisi kutsuda.

Suvine Eesti Ökokogukondade Kokkutulek

Ave: Selgunud on Suvise Eesti Ökokogukondade Ühenduse kokkutuleku kuupäevad. Seekord toimub kokkutulek 17.-20. juunil, koht on hetkel veel lahtine, kuid kõik ettepanekud on teretulnud!!!

Tegemist on Eesti Ökokogukondade Ühenduse IV kokkutulekuga. Kavatsame ka sel suvel ühe toreda

kokkutuleku korraldada. Kaalume pikema kokkutuleku pidamist, kuni 4 päevast, aga plaanid settuvad vähehaaval paika ja kevade poole juba kõigest lähemalt. NB! Kui kellelgi on hea ettepanek toimumiskoha osas, anna palun teada! Vajalik on suur ruum (u 150 inimesele), väiksemad ruumid töötubade läbiviimiseks, toitlustamise ja telkimise võimalus, ning soovitatavalt ka tubane majutusvõimalus. Kontakt:

ave@kogukonnad.ee

Vt ka eelmise aasta Põlvamaa talurahva muuseumis toimunud kokkutuleku pilte:

<http://picasaweb.google.com/henri.laupmaa/KogukonnadPolvas#> (Henri)

<http://picasaweb.google.com/MMMatile/OkokogukondadeKokkutulekKarilatsis?feat=directlink#>

(Mati, käesolev pilt on ka Mati albumist)

Uue Maailma Seltsimaja muutub lapsesõbralikumaks

Lühikese ja sõbraliku uudisena otsustasime viimasel hetkel lisada info sellest, et Uue Maailma Seltsimaja Tallinnas on samuti asunud meie sõprade lähiringi ning teatab järgnevat:

„Kõigile lapsevanematele ning muidu lapsesõbralikele teadmiseks, et Seltsimaja on muutumas veelgi lapsesõbralikumaks. Lastel on

koostöös vanematega plaanis korraldada erinevaid põnevaid üritusi, organiseerida ühist lastehoidu

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

ning lähimas tulevikus tekitada Seltsimajja lastele ka täiesti oma mängutuba. Eialgu on plaanis kokku tuua võimalikult palju lapsi ja vanemaid, et koos mõelda, milline võiks meie lastetuba olla. Esmaseks infovahetuseks on loodud lehekülg Facebookis „Uue Maailma lapsed“, millega kõik huvitatud on oodatud liituma ja varsti tekib ka kodulehele ettevõtmise kohta rohkem infot:

<http://www.facebook.com/search/?q=Uue+Maailma+Lapsed&init=quick#!/pages/Tallinn-Estonia/Uue-Maailma-lapsed/283049557224?ref=search&sid=507984464.4150133217..1>

Lastetuba algatust toetab Vabaühenduste fond, mis on rahastatud Islandi, Liechtensteini ja Norra poolt EMP finantsmehhanismi ning Norra finantsmehhanismi vahendusel.

Kontakt: Katharina@uusmaailm.ee ja kaku@uusmaailm.ee

www.uusmaailm.ee

Listidega liitumine

Kes soovib liituda GENi ehk Euroopa Ökokogukondade Ühenduse üldise rahvusvahelise meilinglistiga saab seda teha siin:

http://europe.ecovillage.org/mailman/listinfo/general_europe.ecovillage.org

Eesti Ökokogukondade Listiga saab liituda (kui infot nt mõnele sõbrale saadate):

Kirjuta kiri aadressil majordomo@kogukonnad.ee, subjekti rida jäta tühjaks ning sisuks kirjuta

„subscribe teated“. Tellimise lõpetamine käib analoogselt tellimisega, kuid kirja sisuks pane

„unsubscribe teated“ (ilma jutumärkideta).

Gaia Hariduse listiga saab liituda aadressil: <http://groups.google.com/group/gaiaharidus/>

Gaia Haridus: Ele Koppel

Gaia Haridus – kellele ja milleks?

Vikipeedia annab meile teada, et Gaia ehk Ge on kreeka mütoloogias maajumalanna (kreeka keeles *Ge* või *Ga* tähendab "maa"). Gaia oli kreeklaste silmis ammendamatu jõu ja viljakuse läte, eluallikas ja elukandja, kõigi elusolendite sünnitaja ja toitja ning ürgjumalanna, kellest on sündinud kõik maa peal.

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

Briti teadlane James Lovelock uuris 1970-ndatel Põhja-Ameerika Kosmoseagentuuri (NASA) tellimusel elu võimalikkust Marsil. Selleks pidi ta Marssi võrdlema Maaga ning ta märkas väga lihtsat, kuid olulist koosneb peamiselt keemiliselt peaaegu aga lämmastiku, hapniku, mis poleks keemiliselt väga täpselt reguleeriva endale soodsat püsivat temperatuuri tunnused kuuluvad tundub otstarbekana elusorganismi tunnused.

erinevust. Marsi atmosfäär süsihappegaasist ning on inertne. Maa atmosfäär koosneb süsihappegaasi jt gaaside segust, võimalik ilma gaaside tasakaalu biosfäärita. Seega hoiab elu ise ülal keskkonda. Teiseks hoiab Maa nagu inimese keha. Sellised otseselt elu juurde ning üha enam uurida Maad kui tervikut, millel on

Kui kellelegi tundub mõte Maast, kui elusorganismist vastuvõtmatu, siis võib võtta ka nii, et Gaia on meie kosmoselaev mille korrasolust sõltub ei rohkem ega vähem, kui meie eksistents, sest alternatiivseid kosmoselaevu meil varuks pole. Nii või teisiti ei ole meil muid valikuid, kui elada meie koduplaneediga võimalikult harmooniliselt. Vähegi mõtleivatele inimestele on ammu selge, et me ei saa samasuguse tarbijamentaliteediga jätkata, sest piiramatult majanduskasv piiratud ressursidega planeedi tingimustes pole lihtsalt võimalik.

Sellest tulenevalt vajame me uut ja terviklikku käsitlust sellest, kuidas oma elu siin seada nii, et me kahjustaks võimalikult vähe oma planeeti – Maaema, kellest me oleme täielikus sõltuvuses.

Rahvusvaheline Ökokülade Võrgustik (*The Global Ecovillage Network – GEN*) on seisukohal, et kõige edukam viis uue mõtteviisi edendamiseks on haridus. Mitte haridus selle tavamõistes, vaid uus üleilmne, spetsiaalselt kahekümne esimese sajandi väljakutsetega ning võimalustega kohtumiseks kujundatud haridus. Haridus, mis annaks arusaamise Maast, Gaiast, kui tervikust, mille üheks osaks me kõik oleme ning õpetaks praktilisi oskusi harmooniliseks koostoimimiseks koos kõige olevaga.

Gaia haridusprogrammile pandi alus 2005. aasta oktoobris Shotimaal, Findhornis, mis on üks vanimaid ökokogukondi maailmas. See algatusrühm tundis vajadust hea seista jätkusuutliku arengu eest ning soovis jagada edukalt toimivate ökokogukondade kogemusi laiemale huviliste ringile.

See on Ökokülade Kavandamise Koolitus (*Ecovillage Design Education – EDE*) – haridus, mis rajab teed jätkusuutlikule tulevikule. *EDE* on loodud andma haridust üleminekuks kõikehõlmavasse jätkusuutlikku kultuuri – oma haardelt lai ja globaalne, samas kohalikul tasandil rakendatav. Selle hariduse peamiseks eripäraks, mis toob ta esile teiste nüüdisaegsete „jätkusuutlikkuse õpetuste“ hulgast, on asjaolu, et tema keskmeks on maailma kvintessents, jätkusuutliku kogukonna prototüüp

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

– ökoküla. Kokkuvõtliku baasmaterjalina keskendub see algprintsipiidele ning neile aspektidele, mida on juba eeldusena vaja teada jätkusuutliku kogukonna kavandamisel ja rajamisel.

Haridus, mille korral kogu planeedi seisundi põhjalikule hindamisele järgnevad piirkondlikud, kogukondlikud ja kohalikud lahendused (vaata lähemalt: <http://www.gaia.org/gaia/education>).

Gaia haridusprogramm on jagatud neljaks suureks valdkonnaks ning need on: maailmavaateline, majanduslik, ökoloogiline ja sotsiaalne aspekt, mis kõik jagunevad omakorda väiksemateks mooduliteks, kuid kokku moodustavad tervikliku õpetuse, mis toetab jätkusuutlikku eluviisi meie planeedil.

Väike rühm eestlasi Eesti Ökokogukondade Ühendusest külastas möödunud suvel Gaia haridusmodeli loojaid Ross ja Hildur Jacksonit ning sai neilt loa seda haridusmodelit ka Eestis rakendada ning vajadusel meie oludele kohandada. Esimesed katsetused toimuvad praegu Rocca al Mare koolis, kus gümnaasiumiosa õpilastel on võimalik seda valikainena võtta.

Kuigi see haridusmudel on eelkõige mõeldud ökokogukondade edukaks rajamiseks, annab ta võimaluse vaadata elule meie planeedil teise nurga alt ning innustab mõtlema praeguse maailmakorralduse mõistlikkuse ja jätkusuutlikkuse üle ka siis, kui ökokogukonna rajamine otseselt eesmärgiks pole. Lisaks ökoloogilisele ja majanduslikule aspektile, mida ökokursusega tavapäraselt seostatakse, käsitleb kursus ka sotsiaalset ning maailmavaatelist valdkonda, mis annab märksa terviklikuma ülevaate, kui lihtsalt see, kuidas prügi sorteerida ja asju taaskasutada või missugune energia tootmise viis on keskkonnasõbralikum.

Pärast RAM kooli valikkursuse lõppu plaanime anda ülevaate, kui hästi meie esimesel pääsukesel läks ning missugused olid nii koolitajate kui ka õpilaste kogemused ja muljed sellest kursusest.

Ele Koppel,

Gaia hariduse üks eestvedajatest

Rosma haridusseltsist: Erkki Peetsalu

Rosma „hariduskogukond“ kasvab

Põlva külje all Rosmal tegutseva waldorfkooli ja -lasteaia ümber on kogunenud inimesed, kes väärtustavad antroposoofilisele inimkäsitlusele rajanevat pedagoogikat. Sealseid õpetajaid, kasvatajaid, vanemaid, lapsi, vilistlasi ja teisi huvilisi võib nimetada ka omalaadseks Rosma „hariduskogukonnaks“, mille tegemisi viimasel ajal üha rohkem märgata.

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

20 aasta eest asutatud kooli ja viis aastat tagasi loodud lasteaia tegevust korraldab MTÜ Rosma Haridusselts, mille juhatus koosneb vanematest ja õpetajatest ning teeb tööd vabatahtlikult. Tegemist on puhtalt kodanikualgatuse baasil tegutseva kooli ja lasteaia, õppetöö sisu ja vaimse kvaliteedi eest vastutab õpetajate kolleegium.

Rosma seltsi pere elab laiali üle Põlvamaa ja Võrumaa – kooli ja lasteaeda käib lapsi kokku 14 omavalitsusest. Nõnda on Johannese Kool Rosmal ja lasteaed Täheke kujunenud Kagu-Eesti piirkonnaüleseks ning unikaalseks haridusasutuseks, mis pakub tavapärase koolisüsteemi kõrval teistmoodi pedagoogikat ja tagab soovijatele valikuvõimaluse hariduses.

Kohavaimu toetav kohalolek

Eesti ühe esimese waldorfkoolina alustanud Johannese Kool Rosmal on ehitatud vanemate enda poolt. Ka lasteaed Täheke, mis tegutseb Eesti hariduse suurkuju Johannes Käisi sünnipaigas, Põlva vallale kuulvas hubases palkmajas, on samuti vanemate kätega renoveeritud. Valikuvabadus hariduses on saanud võimalikuks üksnes kodanikualgatuse korras.

Huvi sealsete tegemiste vastu on suurenemas. Igaüks, kes Rosma kooli või lasteaeda satub, saab kaasa mingi isikliku või erilise kogemuse. Kohavaimu toetav kohalolek on selgelt tunda. Viimasel ajal lisandub teadlikke lapsevanemaid lähedalt ja kaugemalt. Teadlikkuse kasvus on oma osa kindlasti Vanemate Koolil, mis käivitus 2008. aasta sügisel ja jätkub teist aastat. Nõnda võib öelda, et Rosma „hariduskogukond“ aina kasvab ja liigub oma loomuliku arengu rajal.

Koos kasvamine

Laste ja vanemate koos kasvamine ongi üks põhimõtteid, mida Rosma rahvas oluliseks peab, praktiseerides lapse loomulikest arengutsüklitest lähtuvat pedagoogikat. Jaanuar algas visioonipäevaga ja lõppeb juba teist aastat loovusnädalaga, mille raames saavad pärast koolipäeva lõppu end loovusega tegelema unustada ka vanemad ja teised soovijad.

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

Kogu tänavune kevad tuleb õppetöö kõrval väga tihe, kulmineerudes aprillis koolilaste näidendi esietenduse ja kooli juubelikontserdiga ning mais järjekordse kogupere konverentsiga. Juuni lõpus kogunevad aga kooli juurde kokku kõik senised vilistlased ja õpetajad.

Rohelise Maja mõttetuba

3. veebruaril läks käima Rohelise Maja mõttetuba – üritustesari, mille eesmärgiks käsitleda säästva eluviisi erinevaid aspekte kuni praktiliste ehituslahendusteni. Ettevõtmise põhjuseks on kooli vajadus uute ruumide järele ning soov ühiselt jõuda parima võimaliku hooneni – Rohelise Majani. Ühtlasi ootab rakendamist seltsi ja vanemate enda potentsiaal pakkuda nii üksteisele kui ühiskonnale rohkem teadmisi, oskusi ja kogemusi, mis seotud nii waldorfpedagoogika, loovuse kui erinevate looduslähedase elulaadiga seotud teemadega.

Rohelise Maja mõttetuppa on kavas kutsuda rääkima erinevaid inimesi, osalema oodatakse Rosma rahva kõrval kõiki lähema ja kaugema piirkonna huvilisi. Täpsem info pannakse jooksvalt ka kodulehele (aadressil www.rosma.edu.ee). Järgmine kogunemine 9. veebruaril kl 17.30 Rosma koolis.

Lapsevanemad ja kõik huvilised on oodatud:

3. veebruaril / algab Rohelise Maja mõttetuba (Rosmal)

19. märtsil / 7.-8. klassi näidendi „Momo“ esietendus (Rosma koolis)

10. aprillil / Eesti waldorfkoolide 20. sünnipäeva tähistamine koos konverentsi, kontserdi ja näitusega (Tartus)

24. aprillil / Johannese Kool Rosmal tähistab 20. aastapäeva juubelikontsert koos etendusega „Momo“ (Põlva kultuurikeskuses)

22. mail / Teine kogupere konverents (Rosmal), teema ja esinejad täpsustamisel

26. juunil / vilistlaste kokkutulek (Rosmal)

NB! Loe värskemad infot ja 2009. aasta kogupere konverentsi „Head valikud hariduses“ teese veebist (www.rosma.edu.ee)

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

MTÜ Tegudeks: Katrin Lumberg

Kas linnas saab kogukonda luua? Kas tasuta saab asju teha? Kas MTÜ loomine on ületamatult keeruline? Kas see kõik ikka on nii lihtne?

2007 sügisel võtsid kaks lapsehoolduspuhkusel naist kätte ja hakkasid tugirühma tegema. Emadele ja tulevastele emadele. Tasuta. Ruumi said tasuta, palka ei küsinud, tegemisrõõm ja -põnevus oli tohutu. Proovisid Hasartmängumaksu Nõukogult rahaküsimise ka ära. Saidki. Kolmeks kuuks. Edasi tegid jälle tasuta.

2008 kevadel sattus punti üks veel hullem ökomutt kui need kaks esimest olidki. Rääkis tugirühmas tervislikust toiduvalmistamisest jm põnevatest ökoteemadest. Kohe mitu korda järjest. Kohaletunud kiitsid ja tulid jälle.

Suvel oli paus. Muuhulgas tegid rühmategijad oma MTÜ valmis. Igaks juhuks, et vajadusel juba omal nimel rahastusi taodelda, mitte enam ruumiomaniku plaanidest sõltuda. Õnneks olid juristid seltskonnas, paberid said põlve otsas köögilaua ääres kokku kirjutatud, riigilõivu

arvestasime asutajate liikmemaksuks. MTÜ nimega loodi blogi, koduleht ja GoogleGrupp.

2008 sügisel selgus, et masu on tulnud. Ruumi enam tasuta ei saa, tuleb rühmas osalustasu võtta. Projekti ka keegi suvel ei kirjutanud-esitanud, nii et projektirahastuse oleks parimalgi juhul ehk alles jõuluks saanud. Naised hingasid sügavalt sisse, vaatasid üksteisele sügavalt silma ja otsustasid, et tasuta rühma põhimõttest ei loobu ja läksid kodudesse. Rühma tegema. Kardetud väljasuremise asemel rühm paisus nagu pärimtainas. Kord detsembris oli ühes elutoas 11 naist koos ja rühmajuht mõtles, et kui nüüd veel 1 tuleb, siis tema läheb välja, et tulijal kuhugi istuda oleks. Peatselt hingati taas kord sügavalt sisse, vaadati üksteisele sügavalt silma ja renditi rühmaajaks mängutuba. Pärast rentimisotsust selgus, et projektiki sai rahastuse - 2009 nii mõnekski kuuks nii mängutoa rendiks kui rühmajuhtide palkadekski. Projektid said läbi, masu aina paisus, projektirahalootused aina vähenevad.

Tasuta tugirühm tegutseb endiselt. 2009 käivitati ja iseseisvus uus rühm teises linnas, katsetati emade joogat ja psühhodraamat, peaaegu käivitus meesterühm ja kodudes asus toimetama

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

Toiduklubi

Jah, me oleme loonud ühe omapärase linnakogukonna. Kogukonna, mis elab oma elu ja mille elus on olulisel kohal regulaarne tugirühm ja ka spontaansed koostegemised, virtuaalne kogukond GoogleGrupis ja ka osalejate vahel kujunevad isiklikud abistamissuhted, MTÜ ja projektide koostegemise kogemus ja ka selle käigus meeskonnatöö faaside läbimine ning konfliktifaaside üleelamine ja edasiminemine.

Jah, me oleme tõestanud eelkõige iseendale, et tasuta saab asju teha. Samuti oleme me kogenud, et tasuta kaua ei jaks. Et ühel hetkel avastad, et kuigi tahaks, ei saa tasuta tegemist või telefoni- ja transpordikulude pealemaksmist endale lihtsalt lubada. Samas on meil miskipärast ikka ja jälle läinud nii, et kui asi juba lootusetu tundub, tulevad peale uued tegijad, kelle jaoks asi on piisavalt uus ja põnev, et tahta ja jaksata ka tasuta teha.

Ehk siis - ei, see kõik ei ole üldse nii lihtne. MTÜ tegemine on lihtne, kui juristid ja raamatupidajad on pundis. Võibolla on konfliktifaaside üleelamine ja vabatahtlike motiveerimine lihtne, kui psühholoogid on pundis? Ja rahade leidmine, kui... Võibolla... Meie oleme rahul, et me proovime. Ja et me julgesime unistada. Ja et me saame nüüd hämmastusega vaadata, kuidas meie unistus tasapisi realiseerub. Mõnikord hoopis teistmoodi, kui me oleks osanud arvata...

Kui suutsime Sinus huvi tekitada, siis tule uuri meie tegemisi lähemalt realselt või virtuaalselt.

Loe Bioneeri intervjuud tugirühma tegijatega:

http://www.bioneer.ee/bioneer/intervjuu/%C3%9Cheskoos_tegusamad.aid-4073

ja vaata rühmajuht Janne videointervjuud:

<http://www.youtube.com/watch?v=wsv7SMa2ApU> .

Neljapäevahommikuti saad tasuta tulla Kristiines Naerusuu mängutuppa emade ja tulevaste emade tugirühma, lähem info tugirühma blogis <http://tegudeks.blogspot.com>. Korra-paar kuus toimetab tugirühmast 'väljakasvanud' Toiduklubi, mille koduleht on

<http://sites.google.com/site/jannetoiduklubi/janne-toiduklubi>.

Virtuaalselt saad meie kogukonnas osaleda meie GoogleGrupi kaudu

<http://groups.google.com/group/tegudeks>, kuhu esimese aastaga kogunes üle 60 liikme ja üle 600

teema. Jõudumööda korraldame ka ökokoolitusi ja teeme talgutöid, jagame omavahel asju ja kogemusi. Meilt võid küsida ka nõu oma kodukohas tugirühma käivitamiseks, MTÜ loomiseks või projektirahastuse taotlemiseks.

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

Tule, tutvu, toeta, osale! www.tegudeks.ee

Artikli autor Katrin Lumberg

MTÜ Tegudeks asutaja ja juhatuse liige

Emade ja tulevaste emade tugirühma asutaja ning projektijuht 2007-2009

Tähelapsed: Kadri Valk. Püramiidikülast

Harjumaal, just seal kus kasvavad kadakad, on üks imekaunis kohake lastele. Lummav loodus Väana maastikukaitse ala külje all, püramiidmaja, looduslikud materjalid sisustuses ja mänguasjad, armsad hoidjad ja mahe taimne toit pakuvad lastele toetavat arengukeskkonda sel ajal, kui emad isad käivad tööl või on muud moodi hõivatud.

Laps

Iga laps on oma algolemuselt siiras, elurõõmus, vahetu ja täis tahet kogeda ümbritsevat. Ta on pidevas liikumises, et avastada iseennast ja maailma enda ümber. Selles toetavad teda vaba mäng, turvaline keskkond, armastavad inimesed läheduses ning tugev ja kindel eeskuju. Just selline keskkond on Tähelaste lastehoius. Armastavad hoidjad juhendavad lapsi läbi vaba loomingu suhtumise avastama mängurõõmu, mis tänapäeva teleka- ja videomänguajastul kahjuks kaotsi kipub minema.

Lastehoid

Tähelapsed on kui suur majapidamine, kus lapsehoidjad teevad ka igapäevaseid töid - keetmine, küpsetamine, koristamine, nõude pesemine, taimede ja aia eest hoolitsemine jne - mida lapsed saavad oma mängudes matkida ning soovi korral kaasa lüüa. See toob lastehoidu kodusoojuse ja turvatunde.

Õues saavad lapsed joosta ringi kadakate vahel, nende kasutuses on mänguväljak ja suur lemmik praegusel aastajal on mänguväljaku kõrval olev kelgumägi. Pööramegi kõige enam tähelepanu füüsilisele arengule, kuna läbi meelte õpib laps maailma tunnetama. Mõistagi toimub kõik hoidjate armastava kohalolu toel.

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

Kogemustega hoidjad

Laps õpib suuresti läbi eeskuju. Kuid soe ja armastav suhtumine on sama olulised. See seab täiskasvanule, kes lastega päevast päeva koos on, väga suure vastutuse. Püüame olla endast kogu aeg teadlikud. Ja lapsed on meile võrdväärset õpetajad.

Toredad tegevused

Maalime, voolime, küpsetame, joonistame, meisterdame, laulame, vestame muinasjutte, vaatame muinasjuttude lavastusi, loeme luuletusi ja liisusalme, õpime koristama, jalutame metsas, teeme joogat ja MÄNGIME!

Kogu Loodus allub rütmidele. Meie lastehoiu päeva-, nädala-, kuu- ja aastakava iseloomustab samuti rütmilisus. Rütm loob lapses turvatunde ning see annab igaks tegevuseks vajaliku energia. Aidates tal tunnetada tema enda rütme.

Mahe taimne toit

Toiduks pakume mitmekülgset enamuses mahetoodangul põhinevat taimetoitu, milles järgime organismile vajalike ainete saamist, läbi teadlike toiduainete koosluste. See on maitsev ja armastusest ning elujõust pakatav toit, mille kohta vanemad võivad soovikorral saada põhjaliku ülevaate. Oluline on hoida meie kehad tasakaalus ja õpetada lastele juba varasest peale terviklikku toitumist.

Püramiidmaja

Koht, mis toetab oma küllusliku ja voolava energiaga meie hingelist, vaimset ja füüsilist arengut.

Tasu

Lastehoiul on tegevusluba ja seega saavad lapsed vallatoetust, mis Harku vallas ja Keila linnas on 2000.-, Keila vallas 2500.-. Võimalik on käia lastehoius 1-5 päeva nädalas, ka poolikuid päevi. Lapsevanema oma osalustasu on 5 päeva nädalas kohal käimise korral 2500.-, söögi raha on hinna sees. Ülejäänud hinnakirja võib vaadata meie kodulehelt. Kui on suur soov laps meile hoida tuua, kuid ainus takistus on hind, siis võta meiega ikkagi ühendust, ehk on võimalik panustada mõnel muul viisil.

On aeg näha maailma läbi lapse silmade, selle külluslikkuses, rõõmurohkuses, armastuses ja tervikus!

Lastehoid Tähelapsed tegutseb Harku vallas, Adra külas, Rohumaa tee. Keila Joa lähedal.

www.tahelapsed.ee Merlin 56690707 ja Kadri 5178751

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

Kogukonna mudel: Sööme Ära: Marit Otsing

Miks me sööme ... eesti toitu?!?

Kas olete mõnikord leidnud, et seisate keset hiigelsuurt supermarketit, kus on sadu ruutmeetreid toidukraami täis riuleid ning nendite mornilt, et mitte midagi ei ole süüa?!

Või on teil mõnusal suvepäeval tekkinud isu värskel kurgi-tomati salati järele ning olles seadnud sammud kodupoodi olete leidnud, et Hollandi tomat oleks justkui plastmassist ning Poola kurgil pole kurgilõhna?

Mina olen. Ja tean veel paljusid, kellel sama häda.

Oleme tänaseks Eestis juba edukalt läände integreerunud ning lisaks ka globaliseerunud ja urbaniseerunud nii, et ühel päeval on võimalik avastada, et elu pisiasjad on kahe silma vahele jäänud.

Nii hakkab järjest enam ja enam tunduma, et midagi on valesti. Tahaks lihtsaid inimlikke rõõme tunda, tahaks süüa lihtsat head toitu ja olla terve. Ei ole mingit tahtmist süüa hiina küüslauku, mis on siia sõitnud teiselt poolt maakera ning pikaks reisiks hästi säilitusainetega varustatud. Ja miks ei ole septembrikuus poes eesti õunu, samal ajal kui aiaomanikud õunu kompostihunnikusse riisuvad? See ei ole loogiline. Tahaks toitu, mis kasvab siinsamas koduümbruses, on värskel ja keemiavaba ja ei ole pealegi üldse kallis.

Aga maavanaemad, kes meid lapsepõlves villaste sokkide, pannkookide ja hoidistega tüütasid, on tänaseks lahkunud teispoolsusse ja elementaarne moos ja kartul ei tulegi enam ise keldrisse ja köögikappi.

"Häda ajab härja kaevu," ütleb üks vanasõna. Ja teine vanasõna väidab, et kus häda kõige suurem, seal abi kõige lähem. Nii on ka värskel eesti toidu armastajad koondunud seltskonnaks, mida seob igapäevane toiduring.

Mõte hakkas idanema Minu Eesti mõttetalgutel ja tänaseks on igapäevane toiduring juba harjumuseks kujunenud. Söögikraam pärineb Kernu valla talunikelt, kes varustavad meie seltskonda piimatoodete, munade, helveste ja teiste igapäevaste toiduainetega. Internetipõhises tabelis saab oma soovid kirja panna ning neljapäevaõhtul tuleb kaubale ühe ringiliikme koju järele minna. Toidu omahinnale lisandub 20 krooni transpordikuludeks.

Toiduringi idee on tegelikult lihtne ja üldse mitte originaalne. Sarnaseid toiduringe, kus toidukasvataja või tootja pakub oma tooteid tuttavatele ja tuttavate tuttavatele, toimib Eestis

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

tõenäoliselt tuhandeid. Igas külas või linnas oma väikeste erinevuste ja tavadega. Mõnel pool pannakse piimapurgid kaks korda nädalas värava taha. Mõnel pool tuleb kartuli ja porgandi kasvatajale sügisel külla minna, et pagasnikutäis sööki linna viia. Küll aga on kõigi toiduringide toimimise eelduseks inimliku võrgustiku olemasolu. Tänapäevane mobiilne linnarahvas aga lihtsalt ei tunne ühtki talunikku ja võrgustiku loomine nõuab tahtmist teemaga tegeleda ja sellesse aega investeerida.

Meie visiooni kohaselt võiks tulevikus kogu Eesti olla tihedalt kaetud väikeste toiduringidega. See, mis täna eesti toidu kalliks teeb, on transport, pakendamine ja müügikulu. Ideaalpildi kohaselt võiks olla olemas interaktiivne Eesti kaart, kus soovija saab oma kodukoha aadressil klõpsates leida kõik lähipiirkonnas tegutsevad toiduringid. Nende seast võib valida omale sobivaima, kas siis tootevaliku või jaotuse aja poolest.

Toiduringid loovad lisamotivatsiooni ka talunikele talutoodangu laiaulatuslikumaks kasvatamiseks, kuna on teada, et talvehooajal ka sööjaid leidub. Teiste riikide kogemus on näidanud, et mõlemale poolele sobib lahendus, kus aastane toiduvaru tellitakse talunikult juba varakevadel ning ka tasutakse selle eest osaliselt. Nii jääb talunikul ära müügirisk ja -kulu.

Kui palju ringlevat raha toiduringitamise Eestisse jätkaks, kui palju uusi töökohti looks ning kui suurt sotsiaalset kapitali toodaks, ei ole täna veel keegi välja arvestanud. Aga proovime järele!

Marit Otsing
Sööme Ära
marit@bucha.ee

Üks kogukonn: Välismaa tegelane: Nara

Küsis: Kadri Allikmäe
Tegelane: Nara Petrovič

Looking old enough to be taken seriously but too young to stop playing

Who are you and what do you do?

I am an ordinary guy with an extraordinary worldview and set of habits. Never over-attached to anything, never careless about anything, never excessively methodical, never stopping before reaching my own maximum. I am a puzzle ... I guess ... even to myself.

Others find it difficult to understand my life-style: barefoot walking, cleaning the teeth with a chewing stick, living in a caravan in a groove, not using chairs and tables, using forest toilet with no

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

toilet paper, being a volunteer for the large part of my time, although I've never been employed in my life. And I live a joyous, abundant life with all I need ... and no, I never inherited anything, I don't have rich relatives, I am free of the burden of owning lots of stuff.

So it's good that you asked me *what I do*. I can never answer questions about *what my job is*, or employment, or profession ... I do what I like doing and what I am good at. I am too lazy to work! On the other hand my creative energy knows no limits ...

Maybe that's why I write a lot. And when I kind of admit: "Hm, you could say I am a writer ...," people sigh, recognizing at least some kind of vocation. "Finally! He is one of us! There's a name for his work!" is what I hear in that sigh.

"Work?!" I think and continue: ".. but then I am also a cook, a translator/interpreter, masseur, event organizer, windsurfer, lover, tantric, motivator, hitchhiker, runner, traveller, mystic, musician, merchant, programmer, craftsman, architect, PR-specialist, healer ..." I simply do things. Am I qualified? It makes no difference to me! The qualification is not measured by the quality of the final product, but by the quality of the inner creative process.

Jack of all trades, but master of none -- that's Nara. There is no area in my life where I am really outstanding, but what other people say is, there is a special quality of experience in what I do. Except for this I am just an ordinary guy with a life that, well, fits well to my own personality. I mean, in any area you think of you can find a whole bunch of people who are far better than me, or more crazy, or daring, or smart. The only thing they lack to be me is the quality of me-ness, which is unique to me, it seems.

So what I do can be expressed most succinctly with the words of one of my greatest teachers, father Anthony de Mello: "I am singing my song, I am dancing my dance." That's about it.

At the moment the "singing and dancing" is mostly occurring in Slovenia. I travel quite a lot, so I sometimes "sing and dance" wherever in the world I happen to be.

In what kind of movements are you involved in?

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

I am mostly involved in the movement of myself around things, people and ideas. Sometimes I get to know people who seem to be moving in a similar or same direction, and when it is enjoyable I tend to move on with them for a while, when it's not I find the next flock.

I've been a member of Hare Krishna movement for six years. Then I started *The Association for Down-to-earth Spirituality*, which was active for a few years with lectures, seminars, workshops, etc. The next was *Co-Creation group*, created on the inspiring messages of Anastasia, the hero of Vladimir Megre's series of books: *The Ringing Cedars of Russia*. With these books eco-village initiative became very strong and I joined it as well. In relation to Ringing Cedars movement I was elected in 2008 a Co-chairman of *Kin's Domains Association, KDA* in short (www.kin-dom.org). I cooperate with *Eco-village Institute (Zavod Ekovas, www.ekovas.si)* lead by my friend Domen Zupan, a great friend. Thus I got to know people from GEN Europe and luckily I got Grundtvig EU funds for the eco-village seminars in Keuruu ecovillage in Finland in July 2009. There I made many inspiring Finnish and Estonian friends, and also fantastic people from all over Europe.

After I came back to Slovenia I spread the video of the Estonian *Let's do it!* country cleanup program, and the group soon formed to clean Slovenia in 2010 ... so I am also a part of that group. We call it "Clean Slovenia in one day!" www.ocistimo.si

As I am listing all this I start asking myself, where are the other 3 Naras? There's no way I am doing all this myself! Plus I never work, remember? I am a very lazy guy ... This is a strange paradox indeed.

How did you get involved in the Slovenian ecovillage movement?

Writing and translating brought me in touch with Anastasia and as an editor of the translation of these books I got to understand the importance of the soil (for the nourishment of body and soul) and the "primitive" primal life in nature. Everything that followed was a natural sequence of development. Something like this happens to everyone. I only allowed it to unfold perhaps a bit faster than it usually occurs. Actually, people usually fight against it ... especially when it's genuine.

I am sorry my reply is not as practical as you would maybe want it to be, but it's real and given from my standpoint and mindspace perspective. In my conviction genuine ecovillage movement is also about allowing change, not about making it.

What exactly do you do, guys? What kind of events do you have?

We guys do a lot of enjoyable and useful things! Permaculture workshops, natural building workshops, other seminars, cooking workshops, wild-plant picking, picnics, organizing the cleanup of Slovenia etc. etc. I think the other guys work too much. They think I should work more, particularly work in a more focused manner. And in the hour of need I do it happily. But in the hour

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

of no need I go from task to task and do them enjoyable regardless of what they are. And when I do it together with the other guys on all our various events, that becomes a feast for the soul!

What is the current situation of the movement and what are the problems?

Ecovillage movement has a few major problems. First, we live in Slow-enia, thus everything is bound to develop slowly. It's a joke of course, but containing a grain of truth, too. There are hundreds of people who would like to join an eco-village, but first the pioneers need to establish it. That is our first task that isn't materializing as quickly as we are hoping it would. But many indications are proving we're on the right track.

Out of many locations we were looking into, finally a few turned out to be really good. So we're hoping to start concrete work on the first Slovenian village in the next year. My participation will be limited due to a few other projects I'll be engaged in throughout the year, but I'll help as much as I can.

What do you want to achieve? And what is the biggest challenge ahead?

Achievements are not something I like to define my activities with. What is the achievement of a river? Its "feat" reaching the ocean? Or its playful flowing? I feel we're already doing great as we nurture and uphold our friendships, our common activities, learning and magic of togetherness.

Who are you as a person? How do you live?

We come from all kinds of background. Most of us are vegetarians (to put it in words understood by many), we live a fairly simple lifetime. We are striving for rich life on permaculture designed plots of land within a strong community. There are young people in the group as well as elderly, there are children, couples, single men and women, well ... we're ordinary people with a very lively desire to live in an ecovillage.

The craziest thing I've ever done

.... and I still do is: *being myself!* ... barefoot in a five-star hotel ... cultivating my garden naked (sometimes even in January :-)) ... falling from 6 meters directly on my head and surviving without consequences (well, this is a subjective statement :-)) ... massaging 15 people in the course of one night ... having seven-day wakefulness fasts--sleeping for seven days without a break ... climbing a 2500 m high mountain barefoot ... sleeping on the naked forrest ground a few times ... etc. etc.

The most beautiful thing I've ever experienced is...

... the touch of a human being.

The biggest change I ever made in my life was...

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

... stopping to make changes and starting to allow them.

A thing that changed my life completely was ...

1. "Wake-up to life" series of lectures by Anthony de Mello.
2. a talk with a mystic in India who told me (in a few words): "Human being is a bag of information. When you take the information away, nothing remains. God is something you first need to experience and then learn about. Holy scriptures are not breath of God, but vomit of people."
3. My book "Human Being: Instructions for Use"
4. The touch of living beings.

What is the thing I'd like to say or recommend to all (eco)people:

Learn to *shit* as a genuine human being! That's the most essential basis of human existence! You don't believe me? Well, maybe you need to read my book once it's published in English ...

The things I'd like to say to the human kind in it's current situation as a civilization ...

Look in the mirror! Look into your eyes and say to yourself: "You are great! You are fantastic! Your smile makes the world shine! Your eyes bring the sun's reflection to the eyes of other people! You deserve everything that's given to you! You are free to enjoy every moment of your life. Worrying is completely useless. Allow the changes inside when they knock on your door. Trust! Flow with life. Don't hesitate to touch life whenever you have a chance."

Is there a need for change in our current way of living? and if, then what is the key for that? What should we change and what should we do differently?

First, people should take care of their own shit. Literally! They should stop defecating in water! Shit belongs to the soil! And your body needs to evacuate in a squatting position. That's the first and the most basic change for the humanity. It doesn't sound serious enough? What is required are serious talks on complex solutions among tie wearing world politicians, corporate CEO's, organization leaders and public figures, isn't it?

But if you can't allow the change even of the most elemental, physiological pollution that you're causing to yourself and your environment by sitting on a water toilet to defecate, how can you expect to allow change of all the complex stuff you're talking about so vehemently?! *Fecology* is the foundation of ecology.

As you get friendly with the dirtiest stuff, the symbol of repulsiveness--shit--everything else that's a part of the nature of your body will become friendly. God is in the shit. When the religion of shame

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

and blame that surrounds our toilet habits and reflects the ritualistic life-style of our civilization disappears, you'll become real humans again.

In my ideal world ...

In my ideal world everybody perceives clearly and responds accurately, to borrow the words of Anthony De Mello again. That is love: seeing clearly and responding accurately. When you perceive everything clearly and respond to it accurately, there are no wars, no hatred, no injustice, and most of all no stupidity.

That's all we need.

Küsis: Kadri Allikmäe

Kadri@kogukonnad.ee

Nara aadress: nara.petrovic@gmail.com

Uudiseid üle ilma: Ave ja Toomas Kopenhaagenist

Katrin Lipp: www.bioneer.ee. Artikkel on ilmunud ka ökoportaalis www.bioneer.ee, küsija Katrin Lipp

Kopenhaagen ühendas üksikisikute tasandil:

2009. aasta detsembris toimunud Kopenhaageni kliimakonverentsil ei saavutatud teadupäraselt oodatud tulemusi riikide tasandil, sest siduv ülemaailmne lepe jäi tulemata. Küll aga jõuti uute ideede, kokkulepete ja ka tegudeni kodanikeühenduste, keskkonnaorganisatsioonide ja üksikisikute tasemel. Kopenhaagenis kohapeal käisid Riigikogu liige Toomas Trapido ja Lilleoru ökokogukonna liige Ave Oit. Bioneeride toimetaja Katrin Lipp uuris, milliste muljetega "suurte lootuste linnast" tagasi tuldi.

Mis oli teie isiklik eesmärk Kopenhaagenisse minnes? Mida te leida või ära teha lootsite?

Toomas - Minu eesmärgiks oli sõna otseses mõttes olla kohal maailma jaoks olulisel sündmusel ja selle ootuse ma ka täitsin. Kopenhaagenisse tulid kokku 100 000 - 200 000 aktivisti igalt poolt maailmast. Seal toimus korraga nii palju huvitavat, et kaugelt seda jälgida - eriti veel Eestist, kus info kehvasti liikus - oleks olnud lausa võimatu. Eesti ajakirjanikud praktiliselt puudusid Kopenhaageni ürituselt ning sinne meedia kajastas kogu sündmust pealiskaudselt ning tihti ka skeptiliselt.

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

Ave - Eks minu eesmärgid olid suhteliselt sarnased. Tahtsin näha seda kokku kogunenud rahvusvahelist seltskonda. Soovisin teada, mis on need sõnumid ja lahendused, mida seal siis välja pakutakse. Soovisin aidata kaasa ka Eesti osalemise õnnestumisele.

Kopenhaagenis oli kliimakonverentsi ajal väga palju erinevaid üritusi. Millistel neist te ise kohal käisite?

Ave - Mina osalesin kokku kolmel üritusel. Üks neist oli Rahvusvahelise Ökokogukondade Ühenduse ja Taani erinevate ühenduste poolt korraldatud programm „Kliimakohtumine rohujuure tasandilt“, mis kujutas endast inimeste omavahelist kohtumist. Selle konkreetse ettevõtmise eesmärgiks oli jagada maailmas juba väljatöötatud praktilisi lahendusi jätkusuutlikuks elamiseks. Teine üritus oli maailma vaimsete juhtide kogunemine, mille eesmärk oli koondada üle maailma inimesi, kes oma vaimsete traditsioonide poolest esindavad globaalset kogukonda. Üheskoos arutati, mida saaks ära teha, et toetada seda muutust, mis inimeste sees toimub. Rõhutati, et kõik väärtused ja eelistused saavad alguse just inimeste seest, kaasaarvatud suhtumine kliimamuutustesse. Kolmas üritus, kus me kaaslastega osalesime - olgugi et lühemat aega - oli põlisrahvaste esinduste foorum. Seal oli kohal inimesi igast maailma nurgast ja arutluse võeti põlisrahvaste kui kliimamuutustest enim mõjutatud inimgruppide olukord. Mõnel pool on põlisrahvaste olukord katastroofiline, sest kliima muutumine võib viia kodu, vee või toidu. Algses ametlikus kliimakonverentsi dokumendis polnud sees ühtegi põlisrahvaid kaitsvat argumenti. Foorumi eesmärgiks oli põlisrahvaste olukorda puudutavate sõnumite edastamine ametliku arutelu läbiviijateni ja see eesmärk ka täideti.

Toomas - Mina osalesin ka sellel rohujuure tasandi kohtumisel. Seal tutvustasime Eesti prügikoristuse aktsiooni ehk kampaaniat "Teeme Ära 2008" . See tekitas huvi ja mul tuli anda intervjuud isegi ühele USA lääneranniku radiojaamale. Prügikoristamine on levimas praegu üle maailma, sest Eestist alguse saanud ideest räägiti Kopenhaagenis palju. Ma käisin ka ametlikkus konverentsikeskuses korduvalt, aga seal sai mulle selgeks, et ametlikul tasandil valitses liigagi suur segadus. Näiteks korraldati maailma parlamentääridele Taani parlamendis ühine päev. Valdav toon sellel üritusel oli, et meie vaesed parlametäärid oleme kõigest kõrvale jäetud, ega tea midagi, mis seal keskuses toimub jne. Käisin ka ühel väga suurel demonstratsioonil.

Ave - Meie käisime ka kaaslastega seal demonstratsioonil.

Toomas, sa ütlesid, et prügikoristamine on levimas üle maailma. Kas sa mõtled siinkohal "Lets Do it World" projekti?

Toomas - Jah. Tänavu koristatakse Armeenias, Portugaalis, suurtes linnades nagu San Paulo, New Delhi jne. On tekkinud päris tõsiseltvõetav tiim. Idee levib ka Indias ja Brasiilias. Kopenhaagenis sai prügikoristamise teemadest ikka väga palju räägitud.

Kas sa usud, et tuleb kunagi üks päev, kus kogu maailm koristab?

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

Toomas - No jah, see mõte oli ka - aktsioon algaks päikesetõusu ajal Jaapanis ja ööpäeva jooksul käiks ümber maakera koristuslane.

See oleks lahe küll!

Toomas - Lisaks maismaale on ju ka ookeanid, mis on tohutult reostatud. Selgus, et osa inimesi mõtleb ka selle peale. Et seda koristada ja sellest plastikust jälle õli teha, mis iseenesest on täitsa võimalik.

Te mainisite mõlemad meeleavaldust. Mis demonstratsioon see oli, kus te käisite?

Toomas - See meeleavaldus oli mulle paras kogemus! Me oleme Eestis harjunud igat sorti laulvate revolutsioonidega. See aga see oli umbes sajatuhande inimesega väga aktiivne, kuid sõbralik meeleavaldus, kus nõuti head kokkulepet.

Oli sellest meeleavaldusest kasu?

Toomas - Seda on alati raske öelda. Ütleme, et lõpptulemust vaadates ei olnud, aga see mobiliseeris inimesi. Võrreldes sellega, mis telekas näidati oli ta küllaltki vägivallatu. Selle protestiga seoses tuli meil idee, et Eestis võiks läbi viia laulva roherevolutsiooni. See oleks palju mõjusam, kui lihtne protest.

Miks sa arvad, et laulev protest on lihtsast aktsioonist mõjusam?

Toomas - Usun, et Eestil oleks maailmale õpetada küll ja küll. Laulva revolutsiooniga loodi omamoodi kõrgem teadlik tasand. Kõik, ka vastased suutsid end sinna sisse mahutada. Ikkagi ilus laul ja ülev tunne oli! Muusika on ka üks põhjus, miks võimuvahetus ja kultuurimuutus siin Eestis veretult toimus. Ka Kopenhaagenis tehti kultuurimuutust, aga see sai teoks teisiti. Suur protestiaktsioon oli jagunenud väiksemateks gruppideks ka üldpilt meenutas pigem kakofooniat.

Ave, sina rääkisid enne paari sõnaga põlisrahvastest. Miks kliima seisukohast vaadatuna põlisrahvad kõige enam mõjutatud on? Eestis pole seda teemat praktiliselt käsitletudki.

Ave - Põlisrahvad, kes elavad oma algses looduslähedases keskkonnas, nende juures on kliima muutumise mõju väga terav. Kas siis on näiteks metsi maha võetud või ei saa vili kliima muutumise tõttu enam valmis. Mõnel pool on tööstus ja intensiiv-põllumajandus reostanud kogu keskkonna ning kalu vetes enam lihtsalt ei ole. Teistes kohtades on poliitilised ja haldussüsteemid sellised, mis põlisrahvaste elatusmeetodeid takistavad. Mõjusid on mitmeid. Põlisrahvastele minnakse jõuga peale ja ei arvestata, et tegemist on kasulike kogukondadega, sest neil on veel säilinud see lihtne tunnetus, mis on inimese ja ümbritseva keskkonna vahel. Öeldakse, et inimene on ainuke liik, kes on tõstnud end muudest looduse liikidest kõrgemale ja arvab, et võib teiste liikide suhtes käituda, kuidas ise tahab. Selline enesekeskne vaade ei ole põlisrahvastele omane. Põlisrahvastelt tuleks

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

hoopis ellusuhtumist õppida! Põlisrahvastele on iseenesestmõistetav, et kui loodust kahjustada, siis see reageerib vastu. Põlisrahvaste jaoks on kõiges elavas olemas oma hing ja kui sa sellelt tasandilt vaatad, siis ei ole sugugi ükskõik, kuidas sa suhtud ja käitud.

Eesti meedias levib siiani ühtne arvamus, et Kopenhaageni kliimakonverents kukkus läbi. Mida teie sellisest hinnangust arvate?

Toomas - Õnnestumist või ebaõnnestumist saab hinnata alles mõne aja pärast. Näiteks poolteist aastat peale 1992. aastal toimunud Rio konverentsi, kus taheti sõlmida, aga ei sõlmitud, metsade kaitselepingut, tekkis Metsa Hoolekogu, mis on rahvusvaheline sertifitseerimise süsteem. Tekkinud süsteemi taga on kodanikuühendused, põlisrahvad ja osa tööstusest. Tänapäevaks levib see süsteem juba kogu maailmas. 1992. aasta ebaõnnestumisest sündis ettevõtmine, mis hakkas kogu maailma metsandust parandama.

Ma arvan, et Kopenhaageniga on sama lugu! Kodanikuühendused said omavahel ideid vahetada ja luua koostöösidemeid. Tänapäevases ühiskonnas on võimalik osa sellest suurest vastutusest enda peale võtta. Piltlikult öeldes teevad inimesed endale oma isikliku kliimaleppe, olgu tegemist siis muutustega harjumustes või uutmoodi maailmakäsitluses. Muutus väljendub asjades, mida ükski valitsus ei saa keelata ega käskida ja mis lõppkokkuvõttes võib muuta maailma.

Ave - Läbikukkumiseks saab Kopenhaageni kliimakonverentsi juures nimetada ainult ametliku kokkuleppe sõlmimise osa. Kuna aga meedia on nii puudulikult kajastanud seda, mis seal linnas tervikuna toimus, siis inimesed ei oska ja ei saagi selle kohta muud kommenteerida. Tervikuna see ei ole kindlasti läbikukkumine, sest kogu maailma tähelepanu püsis kliima teemal ja peeti maha mitmeid vajalikke ja edasiviivaid debatte. Ilmselgelt käivitab selline ühistegevus ja -ühismõtlemine väga palju protsesse ja ma arvan, et kodanikuühiskond ainult tugevnes selle läbi. Inimesed nägid, kui raske on valitsuste tasandil aru saada ja üheselt kokku leppida isegi lihtsates asjades. Lihtsat ja looduslähedast elamist oli väga keeruline konkreetsele leppesse mahutada. Jäi mulje, et selline eluterve mõtlemine ei jõuagi sinna üles valitsuste tasemele kohale. Kohale tulnud inimesed olid siiralt pettunud, et kuidas saab nii poolikult ja hoolimatult teha seda arutelu.

Toomas - Riikidevaheline suhtlus kukkus jah läbi, aga inimeste omavaheline jällegi võitis.

Ave - Just täpselt!

Kas selle Kopenhaagenis tekkinud inimeste omavahelise koostöö võiks kokku võtta sõnadega "vabatahtlik tegevus" ja "kodanikualgatus"? Kas jõuti järeldusele, et asjad hakkavad siis liikuma, kui inimesed ei oota abitult riigilt otsuseid, vaid tegutsevad ise?

Toomas - Jah, loomulikult!

Mis teie meelest tekitas olukorra, et valitsuse tasandil kokkuleppeni ei jõutud?

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

Toomas - Riigi tasandil väljenduvad huvid on alati seotud majandusega. Ühtpidi on majanduse kaitsmine väga reaalne ja teistpidi väga abstraktne tegevus. Kui tullakse kohtumisele hirmuga, et igasugune muutus ja järeleandmine mõjub majandusele halvasti, siis see paigalseis välistab kõrgema tasandi kokkuleppe.

Aga mis siis aitaks?

Toomas - Võib-olla oleks kasu, kui me tunnistaksime endale, et see riigi mõiste on hakanud hägustuma. Ka siin Eestis. Eesti on küll riik, kuid ta kuulub Euroopa Liitu ja paljud otsused tehakse seal. Et üks riik koondab endas nii palju inimesi ning erinevaid kogukondi, siis on väga raske "riigi huvi" kitsamalt määratleda. Kui sellised kogukonnad, grupid ja üksikisikud ütlevad, et nemad tahavad teistmoodi asju lahendada ja on valmis seda tegema, siis see hägustab vanapärast riigi mõistet. Kogukonna jõud on muutumas järjest olulisemaks!

Eestis on väga palju skeptikuid, kes ei usu üldse kliima muutumisse või siis ei usu inimese rolli antud protsessis. Kas Kopenhaagenis olid skeptikud ka kohal?

Toomas - Eesti meedia suured väljaanded on tõesti andnud tihedama kajastatuse skeptikutele. Need, kes skeptikud ei ole, saavad palju vähem ja harvem leheruumi. Seetõttu pole ime, et eestimaalasi valdab segadus. Eesti on põhjapoolne riik, talviti on meil lumi maas ja kliima muutumine ei tundu meile aktuaalne. Kopenhaagenis oli suhtumiste erinevus tunda vast kõige enam, kui Maldivide president kõneles, et nende riik on kõigest 2 meetrit üle merepinna. Riigis kogutakse raha, et osta uut maad, kuhu elama minna. See ei ole hirmutamise, kui öelda, et me ei tea, mida kliima edasi tegema hakkab. Me ei tea, kas meil läheb külmemaks või soojemaks, on meil tulevikus paar talvekuud lisaks või hakkab hoopis merepind kiiremini tõusma. Me ei tea seda! Eesti inimesed tuleb välja raputada sellest tuimusest ja skeptilisusest!

Ave - Inimestel on võib-olla kliimast ja kliima mõjutamisest raske aru saada. Ehk on targem seda kliimamuutuse teemat viia inimesteni läbi ökosüsteemide ja looduskeskkonna tasakaalu? Keegi ei kahtle, et inimene on looduse mitmekesisust ja elukeskkonda mõjutanud. Igas piirkonnas on inimõju erinev. Paljudes piirkondades on need kahjustused täiesti reaalsed ja mõjutanud inimeste ellujäämist. Kui sellel pinnal vaadata, siis tekib mingi eriline lähedus ka kaugete rahvastega. Kui rääkida puhtast õhust, puhtast veest või tervisest, siis on see probleemiks nii Keenias kui ka Eestis. Minu arust olulisem on see, et meie põlvkond, meie lapsed ja ka edasised põlvkonnad saaksid ka siin maailmas elada nii, et nad oleksid terved ning tunneksid ennast hästi. inimestele tasub näidata, mis on ühine, siis on vaidluseid vähem. Minu arust hästi ilusti ütles Freed Jüssi ühes Vahur Kersna poolt tehtud intervjuus, et need kõige lihtsamad asjad on just kõige raskemad. Et inimesele on oluline kõigepealt ära tunnetada, kes ta inimolendina on. Siis saab mõista ka oma vastutust ja tegutsemise mõju. Sellistest baasasjadest arusaamine tundub olema kohati ületamatult raske.

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

Mida te Kopenhaagenis enda jaoks õppisite?

Ave - Uued olid inimesed. Teemad iseenesest olid tuttavad.

Toomas - Minu jaoks oli uudne tutvuda Aafrika inimestega. Aafrika on seni minust suhteliselt kaugele jäänud. Minu pilt Aafrikast põhineb mingitel meediast pärit infokildudel. Kohtusin Kopenhaagenis näiteks ühe mehega Senegalist, kes oli sealse riiklike ökokülade agentuuri juht. Mind hämmastas, kui põhjalikult oli neil kõik läbi mõeldud ja esitus oli ka suurepärase. See inimene teadis ökoküladest palju rohkem kui mina. Nende eesmärgiks oli muuta ökoküladeks umbes 14 000 küla, ja seda mitte euroopa mõistes. Senegaallased plaanivad tuua elektri küladesse, kasutades selleks päikesepaneele, ja maa taas metsastada. Nad tahavad taastada sellist toitvat ja toetavat ökosüsteemi, mida seal enam ei ole. Teine mees oli Kongost, mis on nagu Aafrika sõdadest räsitud ja pime süda. See mees ajab ka selliseid asju. Ma mõistsin, et Aafrika on ärkamas. Maldiviide president jättis ka väga erutava mulje. Ta on noor diktatuuri vastu võidelnud mees (kuskil 40-45 ringis) ning ta on vangis istunud. Ta esines konverentsil ja käis pärast ringi ilma turvameesteta. Ta oli väga julge!

Ave - Tegelikult mõned asjad olid mulle siiski õpetlikud. See maailma vaimsete juhtide kogunemine, kus me olime, oli kokku kutsutud Globaalse Naiste Rahu Initsiitvi poolt. On olemas selline rahvusvaheline naiste liikumine. Kogunemisel tekkis mõttekäik, et paljud maailma religioonid on elukauged. Sageli pole keskkonnast ja füüsilisest ümbrusest hoolimine nende aadete sees. See väga erineb sellest, mis põlisrahvaste juures toimub. Põlisrahva vaimsus on väga tihedas suhtes ümbritseva keskkonnaga. Üritusel tekkis üleskutse rääkida neist teemadest, mis väljaspool religiooni ühendavad inimesi, mis on üldväärtuste teemad. Öeldakse ju, et maailma tuleviku religioon on tegelikult see, mis põhineb üldinimlikkusel. See oli väga huvitav arutelu!

Toomas - Arendasin enda sees edasi ka mõtet, et Eesti oma väiksusega on võimeline suhteliselt kiiresti muutuma. Ja Eesti elanikud on üsna hea mäluga. Me veel mäletame seda põlisrahvaks olemist. Linlasi, kellel mingeid juuri maal ei ole, on suhteliselt vähe. See kõik on väga suur potentsiaal ja Eesti võiks olla eeskujuks. Me ei saa öelda, et eeskujuks ökoriigina, aga ütleme siis, et eeskujuks maakerale kasulik riik olemises. Keskkonnateema annab võimaluse ühendada ka siinsed venelased ja eestlased. Me ei saa eeldada, et terve Euroopa Liit ja USA päevapealt suunda muudakid, aga omal maal saame me "konnahüppeid" (toimetaja kommentaar - konnahüpe on lühend kogukonnahüppest) ja muid hüppeid vabalt teha.

Ave - Tahan veel tänada Eesti saatkonda Kopenhaagenis, Välisministeeriumit ja Kultuuriministeeriumit, et nad toetasid Kopenhaagenisse minekut ja võimaldasid seda kogemust. See oli nende poolt väga lahke! Tänu neile sai teoks näiteks Eesti muusikute väga omapärane kontsert, kus kasutati ainult häält ilma sõnadeta. Nii jõudis muusika sõnum kõikideni. Keeleoskus polnud oluline!

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

Küsis ja pani kirja:

Katrín Lipp

www.bioneer.ee toimetaja**Artikli originaal-asukoht:**<http://www.bioneer.ee/bioneer/intervjuu/aid-7023/Kopenhaagen-%C3%BCendas-%C3%BCksikisiku-tasandil>

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond, mis on rahastatud Islandi, Liechtensteini ja Norra poolt EMP finantsmehhanismi ning Norra finantsmehhanismi vahendusel.

Suur suur aitäh!www.oef.org.ee

Eesti Ökokogukondade Ühendus on Global Ecovillage Network (GEN) Europe liige.

MTÜ Eesti Ökokogukondade Ühendus 2010www.kogukonnad.ee

Palun ole looduskallis ja ära prindi seda ajalehte, kui Sul just väga tarvis pole.

Ajalehe „KoguKonnad“ ilmumist toetab Avatud Eesti Fondi Vaba Ühenduste Fond

